

11 An t-Ògmhios 2024

A Phàrant/Neach-cùraim chòir,

Anns a' Chèitean 2023, dh'fhoillsich Luchd-sgrùdaidh an Rìgh litir mu Bhun-sgoil agus Sgoil-àraich Chille Mhoire. Mhìnich an litir grunn raointean airson leasachadh a dh'aontaich sinn leis an sgoil agus Comhairle na Gàidhealtachd. O chionn ghoirid, mar is dòcha gu bheil fios agaibh, thadhail sinn air an sgoil a-rithist. Rè ar cuairt, bhruidhinn sinn ri clann agus dh'obraich sinn gu dlùth còmhla ris a' cheannard agus an luchd-obrach. Chuala sinn bhon cheannard agus luchd-teagaisg eile mu na ceumannan a tha an sgoil air a ghabhail airson leasachadh. Thug sinn sùil air raointean sònraichte a chaidh an comharrachadh sa chiad sgrùdadh. Mar thoradh air an sin, b' urrainn dhuinn faighinn a-mach mun adhartas a tha an sgoil air a dhèanamh agus dè cho math 's a tha seo a' toirt taic do ionnsachadh agus coileanadh chloinne. Tha an litir seo a' mìneachadh na lorg sinn.

Mar phrìomhachas, dèanaibh lèirmheas air modhan-obrach airson planadh fad-ùine airson gach raon den churraicealam gus dèanamh cinnteach gum bi a' chlann a' coileanadh adhartas, farsaingeachd agus doimhneachd san ionnsachadh aca.

Tha luchd-teagaisg a' tòiseachadh air planadh fad-ùine a leasachadh airson gach raon den churraicealam. Tha seo gus dèanamh cinnteach gum bi a' chlann a' coileanadh adhartas, farsaingeachd agus doimhneachd san ionnsachadh aca.

O chionn ghoirid leasaich an ceannard, agus an luchd-teagaisg, adhbhar curraicealaim Chille Mhoire gus co-theacs, luachan agus amasan sònraichte na sgoile a nochdadh. Le bhith a' dèanamh seo, rinn iad co-chomhairle èifeachdach còmhla ri clann agus teaghlachan gus dèanamh cinnteach gun robh tuigse shoilleir ann air sùileachaidhean airson ionnsachadh chloinne.

Bidh tidsearan a' cleachdadh mapa curraicealaim trì-bliadhna BS1–BS7 an ùghdarrais ionadail. Tha seo gus ionnsachadh a phlanadh agus adhartas a leantainn thar foghlam coitcheann farsaing ann am mòr-chuid de raointean curraicealaim. Bidh tidsearan a-nis a' dèanamh cinnteach gu bheil clann a' faighinn dà uair a thìde de dheagh fhoghlam corporra gach seachdain. Feumaidh iad a-nis slighean ionnsachaidh a leasachadh a thogas air an eòlas a th' aig clann mu thràth anns gach raon den churraicealam. Nì seo cinnteach gum faigh clann an làn-chòir air foghlam farsaing agus coitcheann.

Bidh tidsearan sa Chlas Meadhan Gàidhlig agus sa Chlas Meadhan Beurla a' planadh ghnìomhan inntinneach do chloinn thar a' churraicealaim. Tha iad air planaichean feumail a leasachadh, agus mar sin bidh iad a' meòrachadh air na sgilean airson beatha agus obair a bhios clann a' leasachadh tro phròiseactan. Bu chòir do thidsearan a-nis barrachd aire a thoirt do ùidhean na cloinne nuair a bhios iad a' planadh ionnsachadh. Tha seo gus barrachd roghainn a dhèanamh comasach.

Leasaichibh barrachd mhodhan-obrach a thaobh ionnsachadh agus teagasg. Dèanaibh cinnteach gu bheil a' chlann air fad a' faighinn fèin-fhiosrachaidhean ionnsachaidh de dh'àrd-chàileachd thar a' churraicealaim.

Tha luchd-teagaisg air tòiseachadh gealltanach a dhèanamh ann a bhith a' leasachadh tuilleadh ionnsachaidh agus teagaisg. Tha seo gus dèanamh cinnteach gu bheil clann uile a' faighinn eòlas air ionnsachadh àrd-inbhe thar a' churraicealaim. Bu chòir dhaibh cumail orra a' togail air seo gus dèanamh cinnteach à cunbhalachd thar na sgoile.

Le taic bhon cheannard agus bhon ùghdarras ionadail, tha luchd-teagaisg air ceumannan adhartach a ghabhail ann a bhith a' leasachadh modhan ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh thar na sgoile. Tha iad air dòigh-obrach aontaichte a leasachadh, ris an canar 'inneal measaidh leasain.' Tha seo a' toirt structar do leasain. Tha e air a dhealbh gus dèanamh cinnteach gu bheil modhan-obrach nas cunbhalach ann a thaobh planadh ionnsachaidh. Bu chòir do luchd-obrach ath-sgrùdadh a dhèanamh air an 'inneal' gus dèanamh cinnteach gu bheil e air a ghnàthachadh airson Foghlam Meadhan Gàidhlig. Bu chòir dha a bhith a' gabhail a-steach mar a tha clann tro meadhan Beurla ag ionnsachadh na Gàidhlig mar dhàrna cànan, a' toirt taic do àrainneachd bogaidh. Bu chòir don cheannard dèanamh cinnteach gu bheil clann nas sine sa chlas tro Mheadhan na Gàidhlig ag ionnsachadh tro mheadhan na Gàidhlig fad na h-ùine.

Bidh tidsearan a' cleachdadh ceasnachadh gu math gus tuigse na cloinne air na tha iad ag ionnsachadh a dhearbhadh. Feumaidh iad a-nis tuilleadh leasachaidh a dhèanamh air ceasnachadh. Tha seo gus dèanamh cinnteach gu bheil clann a' tuigsinn an ath cheuman ann an ionnsachadh agus an adhartas a dh'ionnsaigh thargaidean. Bu chòir do thidsearan dèanamh cinnteach gu bheil clann uile a' faighinn eòlas air ionnsachadh a tha a rèir am feumalachdan.

Tha luchd-teagaisg air adhartas math a dhèanamh gus modhan measaidh a leasachadh thar na sgoile. Tha an ceannard air mìosachan feumail airson measadh agus conaltradh phàrantan a thoirt a-steach. Thathar a' toirt taic do thidsearan gus tuigse cho-roinnte a leasachadh air Slatan-tomhais nàiseanta ionnsachaidh tro cho-obrachadh le sgoiltean san sgìre ionadail. Bidh iad ag aithneachadh, ged a chaidh leasachaidhean a dhèanamh ann am misneachd an luchd-obrach, nach eil breithneachaidhean proifeiseanta a thaobh coileanadh chloinne aig ìrean Curraicealam airson Sàr-mhaitheas (CfE) làidir fhathast. Tha e cudromach gun cùm luchd-obrach a' co-obrachadh gus dèanamh cinnteach gu bheil toraidhean bho mheasaidhean a' fiosrachadh planadh gu dìreach. Bu chòir seo dèanamh cinnteach gu bheil clann air fad, a' gabhail a-steach an fheadhainn aig a bheil feum air dùbhlann a bharrachd, a' dèanamh adhartas iomchaidh tro ìrean CfE.

Tha planaichean pàiste fa leth aig cuid chloinne aig a bheil bacaidhean air an ionnsachadh. Tha iad seo a' sònachadh eadar-theachdan gus taic a thoirt dhaibh nan ionnsachadh. Feumaidh na planaichean sin fianais nas fheàrr a thabhainn air adhartas chloinne a thaobh targaidean fa leth. Feumaidh targaidean a bhith nas mionaidiche agus nas tomhasail gus dèanamh cinnteach gu bheil iad èifeachdach agus a' leantainn gu builean nas fheàrr airson chloinn. Bu chòir do luchd-teagaisg dèanamh cinnteach gu bheil clann agus pàrantan a' co-roinn am beachdan agus ag aontachadh targaidean agus gnìomhan.

Cumaibh oirbh ag àrdachadh coileanadh ann an litearras agus Beurla, àireamhachd agus matamataig agus leughadh agus sgrìobhadh sa Ghàidhlig.

Chan eil mòran adhartais air a bhith ann ann am buileachadh àrdachadh ann an litearras agus Beurla, àireamhachd agus matamataig agus leughadh is sgrìobhadh sa Ghàidhlig.

Tha coileanadh chloinne ann an litearrachd agus Beurla, litearrachd agus Gàidhlig agus àireamhachd agus matamataig air a dhol am feabhas bhon chiad sgrùdadh sa Chèitean 2023. Tha seo gu sònraichte follaiseach ann an litearrachd agus Gàidhlig. Tha dàta na sgoile air ìrean coileanaidh airson 2022/23 a' sealltainn gun do choilean a' mhòr-chuid de chloinn ìrean iomchaidh CfE anns an dà mheadhan ionnsachaidh. Bha beagan chloinne ag obair nas fhaide na na h-ìrean ris an robh dùil. Dh'fhaodadh cuid a bhith a' coileanadh barrachd. Ged a tha coileanadh air a dhol am meud, tha cothrom ann fhathast tuilleadh leasachaidh a dhèanamh air. Feumaidh an ceannard a bhith furachail agus dèanamh cinnteach gu bheil pròiseasan làithreach a' leantainn gu dàta ceart mu adhartas chloinne.

Buileachadh thar ùine

Tha an ceannard a' leantainn oirre ag obair leis an ùghdarras ionadail gus dòighean èifeachdach a leasachadh. Tha seo gus lorg a chumail air coileanadh ann an litearrachd agus Gàidhlig, litearrachd is Beurla agus àireamhachd agus matamataig thar ùine. Tha an dòigh-obrach aca aig ìre leasachaidh thràth. Bu chòir do luchd-obrach dèanamh cinnteach gu bheil iad mionaideachd ann a bhith a' cleachdadh dàta coileanaidh thar ùine gus fiosrachadh a thoirt do eadar-theachdan agus gus taic a thoirt do choileanadh àrdaichte.

Dèanaibh tuilleadh leasachaidh air modhan-obrach a thaobh fèin-luachadh gus togail air neartan na sgoile, a' comharrachadh agus a' dèiligeadh ri raointean leasachaidh. Bu chòir don luchd-obrach air fad a bhith a' co-obrachadh gu h-èifeachdach mar sgioba gus obair na sgoile a leasachadh. Bu chòir dhaibh seo a dhèanamh le fòcas làidir air leasachadh bhuilean airson an luchd-ionnsachaidh air fad.

Chaidh adhartas làidir a dhèanamh gus modhan a bharrachd a chur am feabhas airson fèin-mheasadh a leasachadh gus togail air neartan na sgoile, a' comharrachadh agus a' dèiligeadh ri raointean airson leasachadh.

Tha tidsearan air a bhith ag obair mar sgioba gus tuigse chunbhalach a leasachadh air dè a tha a' dèanamh leasan math. Bu chòir don cheannard a-nis taic a thoirt do luchd-obrach gus sgilean fios-air-ais breithneachail a leasachadh. Tha seo gus dèanamh cinnteach gu bheil fios-air-ais mu leasain nas èifeachdaiche. Bu chòir don fhios-air-ais raointean de neart agus raointean airson leasachadh a chomharrachadh gu soilleir.

Tha an ceannard air coinneachadh ri tidsearan gus an leasachadh proifeiseanta ath-sgrùdadh a rèir inbhean Comhairle Choitcheann Teagaisg na h-Alba. Tha tidsearan air planaichean gnìomh a leasachadh gus taic a thoirt do na sgilean leasachaidh aca ann an raointean inntinneach a rèir prìomhachasan leasachadh na sgoile. Is e an ath cheum cudromach measadh foirmeil a dhèanamh air na planaichean sin còmhla ri chèile agus fianais a thoirt air a' bhuaidh a th' aca air builean do chlann.

Tha an ceannard agus an luchd-teagaisg air co-chomhairle a chumail ri pàrantan agus clann gus feallsanachd a' churraicealaim aca a leasachadh. Tha beag-chuid de phàrantan ag eas-aontachadh gu bheil an sgoil a' toirt aire do na beachdan aca nuair a bhios iad a' dèanamh atharrachaidhean. Bu chòir don cheannard agus an luchd-obrach a-nis dèanamh cinnteach gu bheilear a' conaltradh ri pàrantan nas riaghailtiche a thaobh iomairtean leasachadh na sgoile.

Dè thachras a-nis?

Tha an sgoil air adhartas math a dhèanamh bhon chiad sgrùdadh. Tha beagan raointean air am feumar tuilleadh adhartais a dhèanamh. Bidh sinn ag iarraidh orra aithris air adhartas a thoirt dhuinn taobh a-staigh 12 mìosan bhon a rinn sinn sgrùdadh. Bheir an aithisg seo fios gu co-dhùnadh sam bith a nì Foghlam Alba a thaobh tuilleadh conaltraidh. Is dòcha gum bi seo a' gabhail a-steach turas sgrùdaidh eile. Nuair a thèid an leithid de cho-dhùnadh a dhèanamh, sgrìobhaidh sinn thugaibh a-rithist a dh'innse mu na leasachaidhean a tha an sgoil air a dhèanamh agus a' mìneachadh gnìomh sam bith eile, a chaidh aontachadh le Comhairle na Gàidhealtachd, a tha sinn an dùil a dhèanamh.

Denise Penman
Neach-sgrùdaidh an Rìgh